

Aurrera!

41.zk.

2011ko martxo

Berrikuntzaren eta Teknologia Berrien dibulgaziozko buletina

Bulego Teknologikoak argitaratua

Informatika eta Telekomunikazioetako Zuzendaritza

AURKIBIDEA

- Berrikuntza
Publikoaren Plana
(PIP) 2. or.
- Sare sozialen
erabilera- eta estilo-
gida 6. or.
- Alboan:
Euskal
Administrazioen
Ordainketa-
pasabidea:
ordainketa
mugikortasunean
(Berrikuntza eta
Administrazio
Elektronikoko
Zuzendaritza) 10. or.
- Berri laburrak:
Metaposta

Nola berreskuratu
bustita dagoen
telefono bat 12. or.

Azken urteetan, Eusko Jaurlaritzak lan handia egin du Administrazio Elektronikoa garatzeko; horretarako, PIT (*Informatika eta Telekomunikazio Plana*) eta PEAGE (*Administrazio eta Gobernu Elektronikoaren Plan Estrategikoa*) izeneko planak erabili ditu. Plan horien esparruan egindako ekimenek zehaztu dute, eta, hein batean, eraiki dute Zerbitzu Publiko Digitalen garapen osoa lortzeko bidea. Hala ere, ezinbestekoa da lanari eustea Administrazio Elektronikoaren hedapena osatzeko; izan ere, eskuragarri dauden zerbitzu telematikoak gutxi dira eta txikia, oraindik ere, haien erabilera. Zerbitzu elektronikoaren kopurua, eta, jakina, haien erabilera handitzeko, Eusko Jaurlaritzak **“Berrikuntza Publikoaren Plana” (PIP)** garatu du; eta hari eskaini diogu Aurrera! aldizkariaren lehenengo gaia.

Bigarren gaian **“Sare sozialen erabilera- eta estilo-gida”**-ri buruz hitz egingo dugu. Lehendakartzako Gobernu Irekirako eta Interneteko Komunikaziorako Zuzendaritzak egin du eta laster argitaratuko da. Gidak, batetik, sare sozialen munduan murgilduko gaitu; bestalde, Eusko Jaurlaritzak esparru horretan kokatu nahi du, **itxura bateratua eta koherentea** lortzeko asmoz; eta, azkenik, zehaztu egiten ditu zer prozedura jarraitu behar duen Eusko Jaurlaritzako edozein zuzendaritzak, zerbitzuek edo markak parte-hartzeko, elkarlanerako guneetan alta lortzeko, eta kontuak eta profilak irekitzeko. Gida honek sare sozialak bi taldetan sailkatzen ditu: horizontalak eta bertikalak.

“Alboan” atalean, **“Ordainketa-pasabide mugikorra”** aurkeztuko dizuegu. Erabili den teknologia ahalbidetzen du Administrazio Publikoa eta herritarrak gero eta hurbilago egotea. Horrela saihesten da herritarra mugiaraztea; adibidez, tasa bat ordaintzeko, etab.

Azkenik, “Berri laburrak” atalean, jakinarazten dizuegu martxan dagoela **“Metaposta”** zerbitzu berria, eta euskal herritar guztiek erabili ahal izango dutela. Zerbitzu horrek aukera emango dio edozein herritarri Interneten gordailu segurua edukitzeko, eta, gainera, guztiz dohainik. Horrela, gorde ahal izango du nahi duen dokumentu. Eta bigarren albistean azalduko dizuegu **“Nola berreskuratu bustita dagoen telefono bat”**.

Berrikuntza Publikoaren Plana (PIP)

Eusko Jaurlaritzak idatzi berri du “*Berrikuntza Publikoaren Plana*”; PIP hizkiez ere ezaguna. Plan horrek hurrengo urteetan Eusko Jaurlaritzak jarraitu beharreko ildo estrategikoak ezartzen ditu, gizarteak gaur egun eskatzen dituen zerbitzu guztiak herritarrei eskaini ahal izateko.

HIZTEGIA

¹ **Misioa:** erakunde baten misioa barrurako ikuspegiko esaldi laburra da, eta ondorengo atalak zehazten ditu: erakundea zergatik sortu zen; bere lanek zer nolako helburua duten; eta bere langileriak zein balioaren arabera betetzen dituzten eginkizunak. Beraz, ondorengo galderei erantzun behar die: Zertarako existitzen da? Eta, zerk justifikatzen du bere izaera?

² **Bisioa:** erakunde baten bisioa esaldi bat da, eta deskribatzen du zer nolako helburuak dituen epe luzerako. Bisioak kanporako ikuspegia dauka, betiere merkatura zuzendua, eta zehaztu beharko du, etorkizunari begira, erakundeak nola nahi duen gizarteak ikus dezala. Laburbilduz, gure erakundea zertan bilakatu nahi dugun.

Kontuan hartu beharreko beste kontzeptu bat **Baloreak** dira. Horiek **ezagupenak** eta **aurreikuspenak** dira, eta deskribatzen dute nola portatzen diren erakundearen pertsonak; eta, horrenbestez, erlazio profesionalen oinarriak dira.

Baloreek laguntzen digute Misioa lortzen.

Justizia eta Herri-administrazioaren Saileko Berrikuntza eta Administrazio Elektronikoen Zuzendaritzak (BAEZ), Herri-administrazioiko Sailburu-ordetzaren pean dagoenak, koordinatu du “*Berrikuntza eta Administrazio Elektronikoen Plana*”. Horretarako, elkar-lanean aritu da Informatika eta Telekomunikazio Zuzendaritzarekin (ITZ) eta Herritarrei Arretarako Zuzendaritzarekin (HAZ).

plan de innovación pública
berrikuntza publikoaren plana

Planak ondorengo esparruak kontuan izan ditu: lehenik eta behin, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra eta Instituzionala, Sail eta Erakunde Autonomiadunak barnebiltzen dituena; bigarrenik, polizia-, hezkuntza- eta justizia-sarearen beharrak; eta, azkenik, Erakunde Publikoak (EiTB, EVE eta Osakidetza), Ura eta Baltzu Publikoak (SPRI, Ihobe, Visesa, Egailan, etab.). Azken horiek kontuan izan dira, alde teknologikotik eta herritarrentzako zerbitzuaren ikuspuntutik, guztien artean elkarlana bultzatzea posible delako.

HELBURUAK

Planaren **misioa**¹ hauxe da: «*Administrazio berritzailea eta irekia eraikitzea, gizarteari zerbitzu eraginkorrek, eragileak, kalitatezkoak eta seguruak eskaintzeko; inguruarekin elkarlanean eta gizartearen partaidetza aktiboa kontuan izango duena; eta hori guzti hori aldaketaren protagonistak pertsonak izanik eta gobernugintzaren balore berriak oinarri harturik, hala nola, irekitasuna, emaitzei zuzentzea, gardentasuna eta berrikuntza.*»

Modu berean, bere **bisioa**² hauxe da: «*Administrazio hurbila, bizia, lagunkoia eta*

zorrotza lortzea; eta, aldi berean, nazioartean eredu izatea gobernu irekian, berrikuntza publikoan eta administrazio elektronikoen esparruan.»

Azken finean, helburua da **euskal administrazio elektronikoen garapen osoa** lortzea.

Hori kontuan hartuta, PIPek ondorengo **helburu estrategikoak** ditu:

1. Kanal anitzeko **zerbitzu katalogo** osoa izatea; herritarrei eta enpresen benetako beharrei egokitu.
2. Gizartea inplikatzeko erabakiak hartzean, kanal anitzeko **partaidetza aktiboaren** bidez.
3. Kudeaketan eta erabakiak hartzean **gardentasunaren** kultura ezartzea.
4. Antolakuntza eredu malgua garatzea. **Pertsonak** oinarritzat hartuta, ezagutzaren kudeaketa, elkarlanerako sareak, pertsonen prestakuntza eta berrikuntza areagotzea.
5. Herritar/enpresen eta administrazioaren arteko erlazioa erraztea, izapidetzeetan administratuen parte-hartzea gutxituz, administrazioen arteko **elkarlanaren** eta **kooperazioaren** bidez.
6. **Plataforma teknologikoa** garatzea, euskal administrazioaren euskarri.
7. **Bikaintasunaren kudeaketarako** mekanismoak ezartzea.
8. Politika publikoen **ebaluazio** eredu bat ematea.
9. Prozedurak sinplifikatzea eta zama administratiboak **murriztea**.
10. **Paperaren erabilera gutxitzea**, ingurumena zaintzeko.

NOLA EGIN DA PLANA?

Planaren Zuzendaritza-Batzordeak koordinatu ditu Plana osatzeko lanak eta hainbat **lan-mahai**

antolatu ditu. Mahai horien helburua zen eragile guztien parte-hartzea izatea, Eusko Jaurlaritzako barneko langileak zein kanpokoak izan.

Lan-taldeak, beraz, Planean parte-hartzeko tresnak izan dira, eta euren eraketa mistoa izan da: Eusko Jaurlaritzako langileria eta zenbait administrazio publikotako langileak (batik bat, udalak).

Guztira, **15 lan-mahai** egin dira (4 esparrutan banatuta) eta orotara 130 pertsonak hartu dute parte:

- **Administrazio Elektronikoa:**
 - 1. mahaia: Zerbitzu elektronikoak
 - 2. mahaia: Zerbitzu elektronikoak - Enpresak
 - 3. mahaia: PLATEAren garapen teknologikoa
 - 4. mahaia: Elkarretingarritasuna
 - 5. mahaia: Araudia
- **Administrazio Irekia:**
 - 6. mahaia: Interneteko presentzia ereduak
 - 7. mahaia: Herritarrei arreta
 - 8. mahaia: Gardentasuna eta parte-hartzea
- **Administrazio Berritzailea:**
 - 9. mahaia: Berrikuntza eta ezagutzaren kudeaketa
 - 10. mahaia: Politika publikoaren azterketa
 - 11. mahaia: Kudeaketaren kalitatea eta bikaintasuna
 - 12. mahaia: Antolaketa eta giza-baliabidea
- **Berrikuntza Teknologikoa:**
 - 13. mahaia: Azpiegitura teknologikoak
 - 14. mahaia: Sistema korporatiboak
 - 15. mahaia: IKT kudeaketaren ereduak

Lan-mahai bakoitzak hiru helburu nagusi izan

ditu:

1. Planaren lerro eta ildo estrategikoak oinarri, **egin beharreko lerro nagusiak** zehaztu.
2. Planaren helburu nagusiak betetzeko, **proiektu-estrategikoen zerrenda** zehaztu eta definitu.
3. Planaren lerro eta ildo estrategiko bakoitzarentzat, **lehentasunak** adierazi.

Lan-mahaiak alde batean utzita, beste talde bat osatu da: "**Komunikazio taldea**". Talde horren helburu nagusia Planaren dibulgazioa izan da, barnean (Eusko Jaurlaritzaren langileria artean) zein kanpoan (Interneteko sare sozialei edo web 2.0 esparrutara zuzenduta, batik bat). Horretarako, 2.0 komunikazioa³ izeneko teknika erabili da.

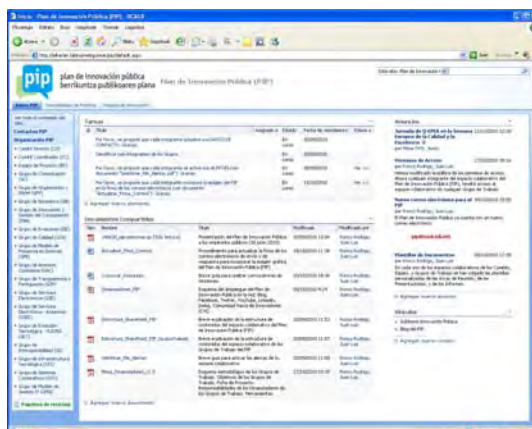
Berrikuntza Plana egiterakoan, Komunikazio taldearen misioa gardentasuna, parte-hartzea eta elkarlana askoz gehiago bultzatzea zen.

Horrekin guztiarekin hauxe lortu nahi zen:

- ✓ Langile publikoengan eta herritarrengan interesa piztu eta haien arreta erakarri, gero haien iritzia eta ekarpenak jasotzeko.
- ✓ Bi norabideen arteko komunikazioa areagotu. Interesdunen eta proiektuaren arduradunen arteko elkarriketa ahalbidetzen duten tresnak erabilia.

Azken helburu horiek lortzeko, Komunikazio Taldeak *sharepoint* bat sortu du eta, bertan, Planaren zirriborroak eta gainontzeko dokumentuak elkartrukatzeko dira. Hasiera batean, lan-mahien kideek baino ez zuten sartzerik. Beste alde batetik, eta, betiere, edozein interesdunen parte-hartzea areagotzeko asmoz (ideiak edo iradokizunak gehitzeko), beste bide (kanal) batzuk martxan ipini dira, kasu honetan, Internet bidez.

Ideen elkartrukatzea errazteko martxan

HIZTEGIA

³ **2.0 komunikazioa:** historikoki, komunikazioa **difusiotzat** hartu da bi agenteren artean; bata aktiboa (igorlea), eta bigarrena pasiboa (hartzailea). Ez zegoen inolako interakziorik. Internetek eta, batik bat, web 2.0, edo Web soziala, izeneko fenomenoak eskema hori aldatu dute. Orain, komunikazioa **interaktiboa** da. Sare baten itxura du eta ez dauka erdigunerik, eta eragile guztiak izan daitezke igorleak zein hartzaileak. Eskema horrek, "ohiko" komunikazioarekin alderatuta, komunikatzeko sistema berri bat behar du.

ipinitako kanalak⁴, besteak beste, honako hauek izan dira: PIPEko bloga; Twitter; LinkedIn; Facebook; YouTube; OpenIdeiak edo SlideShare.

[Ikus "PIPEko botilak" koadroa]

Aipatutako lan-mahai guztien artean, bat azpimarratu nahiko genuke. Gaur egungo Eusko Jaurlaritzaren zerbitzuen antolaketan eragin gehien izan dezakeena: 15. lan-mahaia edo "IKTen kudeaketaren eredu", hain zuzen ere.

Mahai horren helburua da, gaur egun, euskal Administrazio Publikoaren esparru teknologikoen antolaketaren eta kudeaketaren eredu zehaztea.

PIPEko botilak

Seguruenik, ikusi dituzu jada, eta, baliteke, zure alboko lankideak bat izatea honezkero. Baina, nola lortu du? Oso erraza. Horretarako martxan ipinitako zenbait kanalen bidez, Euskadiko Herri-Administrazioaren edozein arlo hobetzeko ideia edota iradokizuna bidali dute.

Jasotako proposamenak hainbat motatakoak izan dira: teknologikoak, antolakuntzakoak, langileriari buruzkoak eta baita ingurumenekoak ere.

Laburbilduta, esango dizuegu PIPEko **blogak** egunero batez besteko 100 bisita baino gehiago izan dituela, eta 90 post edo artikulua dituela jada.

YouTube kanalak, berriz, 60 bideo baino gehiago ditu. Horien bidez Jaurlaritzako zenbait pertsonak Planari buruzko iritziak utzi dizkigute.

Eusko Jaurlaritzan, Informazio eta Komunikazio Teknologien (IKT) gaur egungo kudeaketa, alde batetik, urte askoren ondorioa da; eta, beste alde batetik, antolakuntza konplexuaren erakunde askoren berezko beharren ondorioa da.

"Eusko Jaurlaritzak zehaztu nahi du IKTen kudeaketa eredu korporatibo eta estrategiko bat, bere eraginkortasuna eta bere efizientzia hobetzeko, eta, aldi berean, beste administrazio publikoen arteko elkarrengarritasuna hobetzeko."

Egoera hori kontuan izanda, eta mahai horren bitartez, Planaren Zuzendaritza-Batzordeak gaurko IKTen kudeaketa-ereduak zer nolako eragina izan dezakeen Jaurlaritzan bertan aztertu nahi izan du, betiere ikuspegi osotik eta estrategikotik. Horrela, antzemandako gabeziak ekidin nahi dira; esaterako, honako hauek:

- Azpiegitura guztiei buruzko informazio bateratua izan.

"Iragarki-taula"-n PIPerako karpeta berezia sortu da, eta haren bitartez Jaurlaritzako langileek aukera izan dute hausnarketak plazaratzeko.

Halaber, **helbide elektronikoa** (pip@euskadi.net) sortu da, eta bertan kontuan hartu beharreko hainbat iradokizun jaso dira.

Bada, arestian aipatu bezala, lan-mahaietan parte hartu dutenek edo PIPEko arduradunei euren iradokizunak helarazteko aipatutako kanalen bat erabili dutenek **opari** txikia jaso dute, euren proposamenak eskertzeko asmoz. Hain zuzen, kristalezko botila bat da, PIPEko logoa duena.

HIZTEGIA

⁴ **Kanalak:** Martxan ipinitako kanalak (eta bere helburuak) honako hauek dira:

Facebook: Planaren inguruan komunitate bat sortzea (500 jarraitzaile baino gehiago dituen) eta parte-hartzea areagotzea. www.facebook.com

LinkedIn: Adituen elkarriketak eta parte-hartzea (300 kide, gutxi gorabehera) www.linkedin.com

Twitter: Partekatzea eta parte-hartze sinkronoa (180 jarraitzaile) <http://twitter.com/pipejv>

Slideshare: Aurkezpen-biltegia www.slideshare.net/pipejv

YouTube: Ikus-entzunezko edukien biltegia (60 bideo baino gehiago ditu eta, guztira, 6.000 aldiz baino gehiago ikusi dira bideoak) www.youtube.com/pipejv

PIPEko bloga: Artikuluen biltegia. Bertan, PIP planari buruzko hausnarketak eta iritziak jasotzen dira <http://blog.pip.euskadi.net>

OpenIdeiak: Ideiak elkartrukatzeko foroa www.openideiak.com

Iragarki-taula: Proposamenentzako biltegi publikoa

Posta elektronikoa: pip@euskadi.net

- Arlo bakoitzari dagokion eskumenei buruzko definizio argiagoa eta zehatzagoa eduki.
- Antzemandako hutsune batzuk gutxitu.
- Gertatzen diren bikoiztasunak identifikatu eta gutxitu: **fisikoak** (Datuak Kudeatzeko Zentroak edo DKZ nagusi batzuk edukitzea, DKZ-laguntza eta komunikazio-sare independenteak); **logikoak** (betebehar berbera egiteko hainbat aplikazio edukitzea; edo aplikazio asko izatea, moduluz osatutako azpiegituraren berrerabilpena aprobetxatzen ez dutenak); eta **prozedura operatiboak** (profil-profesional berberak izatea hainbat kolektibotan eta lan eta betebehar berdinak egiten dituztenak).

Espero da, beraz, lan-mahaiaren bitartez eta harengandik eratorritako lanen bidez, Eusko Jaurlaritzak lor dezala IKTren kudeaketa eredu korporatibo eta estrategiko bat; horrek hobetuko luke, batetik, bere eraginkortasuna eta eragimena Eusko Jaurlaritzan osoan; eta, bestetik, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen arteko **barne-elkarreragingarritasuna** zein beste administrazio publikoekiko **elkarreragingarritasuna**. Esan dugun moduan, ekimen hori herri-administrazioan egingo da, eta, gainera, korporatiboa eta Jaurlaritzan osoarentzat izango denez, ekimenaren definizioak eta martxan ipintzeak eskatzen dute, alde batetik, **aldaketa-kudeaketa**⁵ ona egitea; eta, beste alde batetik, **oinarri juridiko** edo **araudi** ona izatea, indarrean dagoen araudiak sortutako arazoak konponduko dituena.

Horregatik, TI zerbitzuen kudeaketa eta eskumenei eredu definitu nahi da. Horren helburua da erantzukizunak ezartzea eta baita egiteko gaitasuna ere. Horretarako, zehaztuko da zer den Korporatiboa eta zer ez den Korporatiboa. Halaber, pentsatzen da oso garrantzitsua dela definitzea eta ezartzea zein

den proiektu bakoitzari dagokion aktoreen erabakitze gunea, nola egin behar den eta zer nolako teknologiak erabiliko diren.

“«Berrikuntza Publikoaren Plana»-k helburu hau du: euskal Administrazio Elektronikoaren garapen osoa lortzea.”

Artikuluaren hasieran adierazi dugun bezala, Planaren helmuga da euskal eAdministrazioaren garapen osoa lortzea. Horrek, zenbakiak erabilia, ondorengo hau esan nahi du:

Administrazio Elektronikoaren arloan, beraz, PIPen helburuak hauek dira:

1. Zerbitzu elektronikoaren eskaintza zabala izatea⁶:

- Zerbitzuen %100ek izan dezatela erlazio elektroniko osoa herritarrekin
- Zerbitzuen %60k izan dezatela izapidetza elektroniko osoa
- 10 zerbitzu proaktibo

2. Herritarrei, enpresei eta langile publikoei zerbitzuak egokitzea eta, bereziki, ondorengo lortzea:

- Herritarrek izapidetutako espediente guztien %20 kanal elektroniko bitartez egitea
- Enpresek izapidetutako espediente guztien %60 kanal elektroniko bitartez egitea
- Barne-espediente guztien %100 (eskuragarri daudenak) kanal elektroniko bitartez egitea

Planak berrikustapen jarraia izango du eta zenbait proiektu zehaztu ditu: proiektuak, hainbat izaeratakoak, hurrengo urteotan martxan ipiniko dira. Hortaz, martxan ipinitako kanalen bidez (Aurrera! aldizkaria, barne), horiei guztiei buruzko informazioa emango dizuegu. □

HIZTEGIA

⁵ Aldaketaren

kudeaketa: Aldaketak modu ordenatuan eta kontrolpean egiteko erabiltzen diren ekintza multzo, tresnak eta teknikak. Horrela, aldaketek erakundearen izan dezaketen eragina gutxituko dugu. Helburua da aldaketaren aurkako indarrak gainditzea.

(Informazio gehiago nahi izanez gero, ikus Aurrera! aldizkariaren 30.zkia, 2008ko ekainekoa).

⁶ Zerbitzu elektronikoaren mailak:

- 1. maila:** Informazioa
- 2. maila:** Formularioen jaitziera
- 3. maila:** Transakzioa
- 4. maila:** Espedienteen jarraipena (Nola dago nire gaia?)
- 5. maila:** Proaktibitatea

Zerbitzu proaktiboak dira herritarrei haiek ezer eskatu gabe eskaintzen zaizkienak, alde aurretik ezarritako eskubideetatik eratorritakoak direlako. Adibiderik ezagunena Errenta Aitorpenarena da, Administrazioak aurretik prestatzen duena.

Sare sozialen erabilera– eta estilo-gida

Sare sozialek plataforma bat osatzen dute eta, Eusko Jaurlaritzan, gauzak hobetzen eta eraberritzen lagun diezagukete. Gainera, gaur egun, gailu mugikorrei esker, sare sozialak pertsona askorengana hel daitezke erraztasun osoz. Horregatik, gida bat egon da; eta, tresna horien erabilera, Eusko Jaurlaritzako ekimenak normalizatzea eta arautzea du helburu.

HIZTEGIA

⁷ **Hashtag:** Twitter-ren, etiketek edo TAG-ek jasotzen duten izena da; sailkatzeko erabiltzen dira.

⁸ **Flashmob:** “bat-bateko jendetza” esan nahi du. Ingeleseko bi hitz elkartuta sortzen da: *flash* eta *mob*; “bat-bateko” eta “masa” adierazten dute, hurrenez hurren. Jendea leku zehatz batean biltzen da eta, bertan, ekimen bat egiten du. Gero, alde egiten du.

Pasa den otsailaren 16an, Informatika eta Telekomunikazio Zuzendaritzak, Bulego Teknologikoaren bitartez, mintegi bat egin zuen, “Eusko Jaurlaritzaren presentzia sare sozialetan” izeneko. Ekitaldi horretan aurkeztu zen, besteak beste, “Sare sozialen erabilera- eta estilo-gida”, Lehendakariatzako Gobernu Irekirako eta Interneteko Komunikaziorako Zuzendaritzak egina. Gida hau laster argitaratuko da eta euskaraz, gazteleraz eta ingelesez egongo da eskuragarri.

Mintegian hainbat hitz aipatu ziren, esaterako: *sare sozialak*, *entzute aktiboa* eta *web 2.0*. Horien guztien esanahia hurrengo lerroetan azalduko dizuegu eta beste batzuk ere, askoz teknikoagoak, adibidez, *hashtag*⁷. Bide batez, gidak berak “*oinarrizko hiztegia*” atala sortu du horrelako lexiko tekniko zehazteko.

“Sare sozialak erabiltzaile-komunitateen arteko ekimenak, praktikak eta portaerak dira. Horretarako, Interneten biltzen dira, eta, komunikaziorako tresnak erabilita, informazioa, ezagutza eta iritziak trukatzeko dituzte.”

(«Sare sozialen erabilerak eta estilo gida»-ko laburpena)

Gidaren helburu nagusia da sare sozialetan Eusko Jaurlaritzaren presentzia arautzea. Hau da, sare sozialetan nola jokatu arautzen du. Horri esker, **Eusko Jaurlaritzak esparru birtualean egon ahal izango da, modu koherente eta homogeen bat erabiliz**. Aipatzekoa da, gaur egun, antzeko gida bat baino ez dela existitzen, Kataluniako Generalitateak argitaratutakoa.

“**Irekia**” proiektuan, Sare Sozialen gaia oso garrantzitsua da. Interneten ipintzen den informazioaren aurkezpenari dagokionez, denok dakigu bilakaera amaiezina dela. Gaur egun, herritarrek ez dute nahi informazioa era

pasiboan jaso; aitzitik, prozesuetan (edota interesgarriak zaizkion arloetan) modu aktiboan parte-hartzea eskatzen dute. Beste alde batetik, guk, Gobernuaren garen heinean, prestatuta egon behar dugu “hor kanpoan” zer esaten den jakiteko. Horrela, informatuta egongo gara eta modu egokian erantzun ahal izango dugu. Horri “entzute aktiboa” deritzogu.

ZER DIRA SARE SOZIALAK?

Gidak kontzeptua oso ondo azaltzen badu ere, labur-labur honela defini ditzakegu: pertsonak hartu-emanetan; horixe bera dira sare sozialak. Are gehiago esango genuke, mundu errealean sare sozialak betidanik existitu dira, baina, teknologiei esker, horiexek mundu birtualera pasatu dira.

Sare sozialetan, pertsonak gauza asko egiten dituzte: ekarpenak egiten dituzte, entzun egiten dute, bozkatu, kritikatu, eztabaidatu, taldeak osatu... Azken finean, eta esan dugun moduan, mundu errealean gertatzen denaren garapen naturala da, baina, kasu honetan, mundu birtualean. Hau da, mundu errealeko “ahoz aho”-koaren parekoa da, baina abantaila bat dauka: mezu bat onartzen bada, oso azkar zabaltzen da sare sozialetan aritzen diren pertsonen artean. Aldi berean, modu berriak sortzen dira gauzak egiteko, adibidez, *flashmob*-ak⁸. *Flashmob*-ak pertsona askoren bilera laburrak dira. Askotan, ezezagunen arteko bilerak dira, akzio konkretu bat egiteko biltzen dira, eta, gehienetan, haien asmoa ondo pasatzea, entretenitzea edo ekintza politikoak gauzatzea da. Horiexek argi erakusten digute nola mugiarazi daitekeen jendea, sare sozialak erabilita.

EUSKADI.NET 2.0

Duela gutxi, “Euskadi.net 2.0” proiektua ipini da martxan. Bertan, beharrezkoak diren tresnak instalatu dira Eusko Jaurlaritzako Sailek eta Erakunde Autonomiadunek argitara ditzaten

euren blogak, wikiak, foroak eta newsletter-ak⁹ (berri-paperak). Tresna horien ezaugarririk garrantzitsuena da oso errazak direla erabiltzen eta konfiguratzeko. Web 2.0ekin lotuta, beste kontzeptu bat jaio da: komunitatea¹⁰. Horrek suposatzen du gure negozio eredu eta gure ohiturak aldatzea. Adibide bat dugu, esaterako, zenbait udalek irekitako foroak, herritarren iritzia jasotzeko, haien eskumeneko arloetan eta herritarrengan eragina izan ditzaketan gaitan.

“Alde batetik, jabego intelektuala errespetatzeko; eta, beste alde batetik, edukien trukaketa gauzatzeko, lizentzia irekiak edo askeak erabiliko ditugu edukiak zabaltzeko.”

(«Sare sozialen erabilerak eta estilo gida»-ko laburpena)

Web 2.0n geure buruari egiten diogun galdera hau da: zer dio sare sozialak gutaz?, gure kasuan, zer dio nire erakundeari buruz?, eta nire zerbitzuaz? (entzute berezia). Jakin behar dugu nork bere iritzia esan dezakeela, eta iritzi hori, alde batetik, ona, txarra edo neutrala izan daitekeela, eta, beste alde batetik, egiazkoa, gezurrezkoa edota interesatua. Zer esaten den ezagutu eta gero, eta gure ardura bada, zerbait egin beharko dugu, baina betiere komunikazio-eta presentzia-eredu antolatatu bati jarraiki. Horretan datza **“Eusko Jaurlaritzako Sare sozialen erabilera- eta estilo-gida”**-ren garrantzia.

SARE SOZIALAK ETA ADMINISTRAZIOAK

Sare sozialak komunikazio-kanalak dira eta, komunikazio kanal “informalak” nolabait esatearren. Han egon behar dugu, gure “bezeroak” ere (herritarrek eta enpresak) han daudelako; eta, gainera, kanal anitzeko komunikazioaren alde egin dugulako (arreta presentziala, telefono bidezkoa, web bidezkoa...)

Honako arrazoi hauengatik, entzun behar dugu eta parte hartu behar dugu: sare sozialetan egotea merkea da, eta, gainera, aurrerakuntza-adierazle; administrazioaren kudeaketari gardentasuna ematen dio; eta, aldi berean, deialdi publikoen eta administrazioaren erabakien dibulgazioa areagotzen du; hau da, ohiko web batekin alderatuta, sare sozialek hartzaile gehiago lor dezakete. Azken batean, gaur egun, administrazioek salto kualitatiboa eman behar dute, herritarrei informazioa

ematekin haiekin elkarrekin aritzera.

Desabantailei dagokienez, esan genezake Sare sozialetan egoteak denbora eskatzen duela (entzute aktiboa) eta prestatuta egotea ere beharrezkoa dela, erantzun eraginkorrek emateko.

Sare sozialetan, Eusko Jaurlaritzaren presentzia arautzen duten oinarriko ideiak, ondorengoak dira: zerbitzu publikoa, gardentasuna, kalitatea, erantzunkidetasuna, herri-ekimenetan parte hartzea eta ezagutza irekia.

EUSKO JAURLARITZAREN ERABILERA-ETA ESTILO-GIDA

Gida honek bi esparru jorratzen ditu: Eusko Jaurlaritzaren presentzia bera sare sozialetan zein Jaurlaritzako langileriarena ere. Gidan zehazten da **edozein Zuzendaritzak, Zerbitzuek edo markak** parte-hartzea eta elkarlana sustatzeko kontu eta profil berriak irekitzean **jarraitu beharreko prozedura**. Aurrekoek gain, halaxe jokatu beharko dute berezko pertsonalitate juridikoa duten erakundeek zein enpresa publikoek, Jaurlaritzak gehiengo batekin parte hartzen duenean. Prozedura hori

ikusgai daukazue hurrengo orrialdean (ikus han agertzen den diagrama: *“Sare sozialen ekimenak izapidetzeko prozedura korporatiboa”*). Halaber, gidaliburuak zenbait aholku ematen ditu **Eusko Jaurlaritzako langileriak** erabil dezan, esaterako: Eusko Jaurlaritzako eremutik kanpo dauden edozein webgunetan, **ez erabili posta elektronikoko korporatiboa (ej-gv.es domeinua duena) kontu pertsonalak erregistratzeko**. Salbuespen bat dago: LinkedIn kasuan, posta elektronikoko korporatiboa erabiltzen badugu, dagoeneko existitzen den sare korporatiboaren parte izango gara.

SARE SOZIAL MOTAK

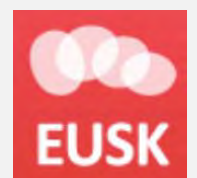
Sare sozialen esparruan, gidak bi mota bereizten ditu: bertikalak eta horizontalak.

HIZTEGIA

⁹ **Newsletter:** berri-papera da (aldi berriz banatzen dena), eta harpidedunei interesatzen zaien gai nagusi bat lantzen du.

¹⁰ **Komunitatea:** plataforma batean aritzen diren erabiltzaileen multzoa da. Plataforma hori lankidetzan oinarritzen da eta balio gehigarria, iritzia, edukiak, etab. sortzeko balio du.

HIZTEGIA

¹¹ **Plugin-a:** luzapena, konektorea edo osagarria. *Plug-in* ingelesezko hitzetik eratorritako kontzeptua da eta “*entxufatua*” esan nahi du. Aplikazio bat beste batekin erlazionatzen da balio zehatz bat eskaintzeko; hau da, funtzionalitate bat emateko.

¹² **FireUploader:** *Firefox Universal loader*, Osagarri bat da eta erabil dezakegu fitxategiak, modu erraz batean, Internetera igotzeko, Firefox nabigatzailetik zuzenean. Tresna horrek bi atal ditu: batak, tokiko karpetak erakusten digu eta, besteak, urruneko karpetak. Erabiltzeko oso erraza da, nahikoa da fitxategiak arrastatzea, eta sistemak berak adieraziko digu nola jarraitu.

- **Sare bertikalak:** kasu honetan, erabiltzaile guztiek eskura daukate gai edo eduki berbera. Sare-mota hauetan, Eusko Jaurlaritzak biltegi bat izango du ikus-entzunezko (multimedia) edukiak gordetzeko (argazkiak, bideoak, musika, liburuak, aurkezpenak, dokumentuak eta estekak).
- **Sare horizontalak:** sare hauetan, edozein motatako edukiak konpartitzen dira. Adibidez: kontaktuen sareak (Facebook, Twenti, Myspace...); sare profesionalak (LinkedIn, Xing...) eta mikroblogging-ak (Twitter, Tumblr, Posterous, Plurk, Picotea...)

batzuek ere bai (plugin-ak¹¹), esaterako, honako hauek: FireUploader¹² (Flickr eta Slideshare kudeatzeko); edo Delicious gehigarria (Delicious markatzaile soziala kudeatzeko).

Beste instalazioekin gertatzen den moduan, kasu honetan, eskaera egin beharko da “Zerbitzu-eskaerak” (M53) aplikazioa erabilita. Horren bidez, “Aplikazio/Software-aren izena” atalean, hautatu beharko dugu “Firefox C/Plugin-ak (Lehendakaritza)” aukera.

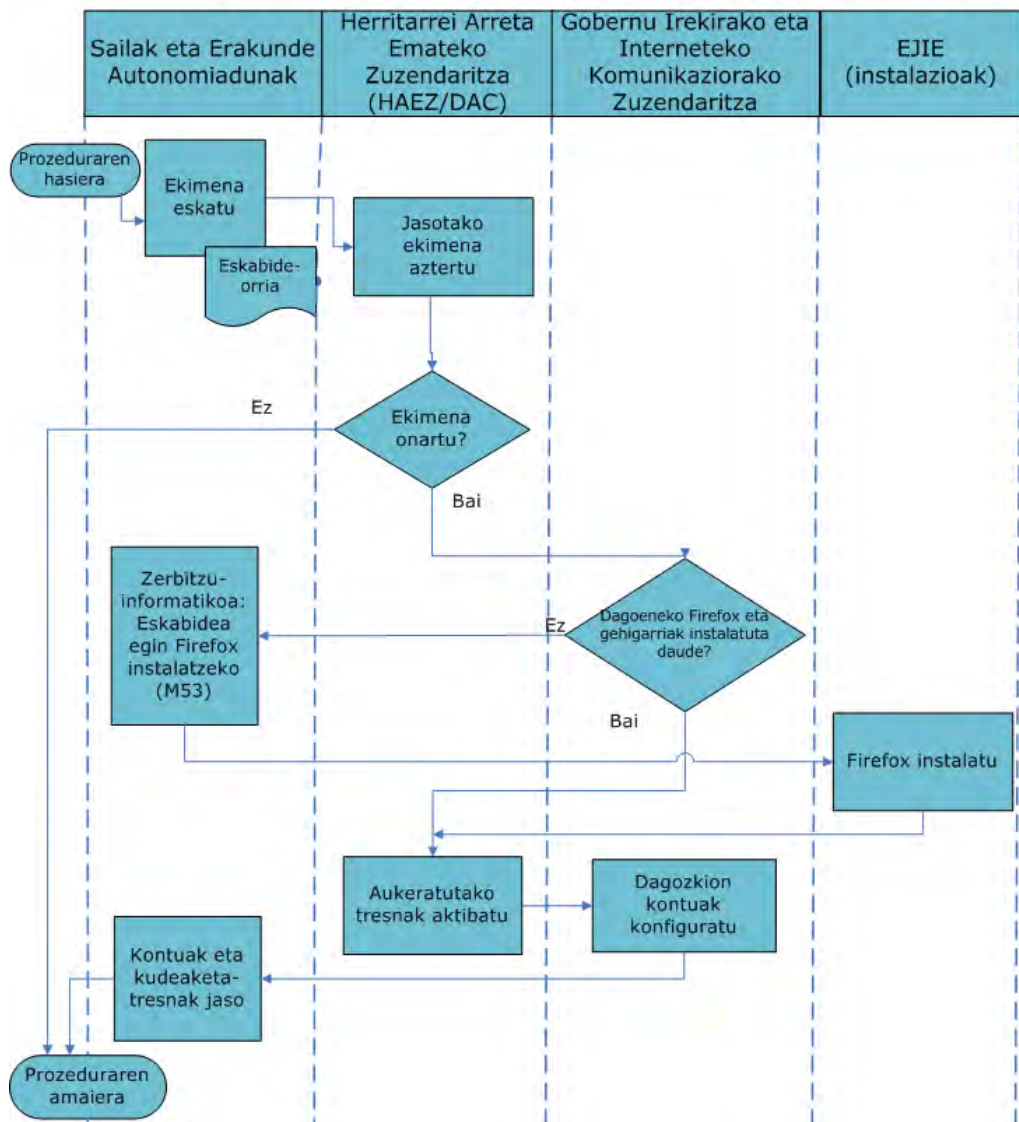
EZAUGARRI TEKNIKOAK

Erabiltzaileei eta ordenagailu korporatiboei dagokienez, sare sozialetan lan egiteko, behar-beharrezkoa da eskatzea **Mozilla Firefox nabigatzailearen instalazioa**, eta horren luzapen

EKIMENAK

Gidak “**ekimena**” hitza erabiltzen du Eusko Jaurlaritzako Zuzendaritza batek, Zerbitzu batek edo marka batek sare sozialetan parte hartu nahi duenean; eta, horretarako, bere esparruan aritzen denean edota hori egiteko eskumena duenean; dagozkion tresnak, kontuak eta profilak erabilita. Ekimen hori zerbitzu-

Sare sozialen ekimenak izapidetzeko prozedura korporatiboa

eskumendunek aztertu beharko dute.

HIZKUNTZAREN ERABILERA

Eusko Jaurlaritzaren sare sozialek kontuan izango dituzte Hizkuntza Ofizialen erabilerarako dokumentuan ezarritako irizpideak (Eusko Jaurlaritzan euskararen erabilera normalizatzeke Plana, IV. aldirako plangintza [2008-2012]¹³), eta hauek dira: edukiak argitaratuko dira bi hizkuntza ofizialetan, bien kalitatea zainduta.

TRESNAK

Gida honek ondorengo tresnak ezartzen ditu:

FACEBOOK

Gaur egun, sare sozialen artean liderra da, 550 milioi profil baino gehiago baititu. Aukera ematen du hainbat profil sortzeko: pertsonala, erakundearena, enpresarena, markarena edo taldearena.

TWITTER

Mikro-mezuak edo mikroblogging-plataforma da. Tresna honek aukera ematen du testu-mezu laburrak bidaltzeko (140 karaktere gehienez) eta beste erabiltzaileekin hitz egiteko. Gure esparruan, gure helburua da komunikazioa bultzatzea eta erabiltzaileekin erlazioa areagotzea. Twitter-reko kontu bakoitzak posta elektronikoko bati lotuta egon behar du, eta ezinezkoa da posta elektronikoko batek hainbat konturi lotuta egotea.

TUENTI

Euskadiko sare sozialik handiena da eta erabiltzaile aktibo gehien dituena ere, batik bat, gazteen artean (erabiltzailearen batez besteko adina 23 urte dira). Sare honek erakundeek, enpresek edo taldeek egindako orrialdeak ahalbidetzen ditu. Horretarako, alde aurretik, profil pertsonal bat izan behar dugu kontua kudeatzeko.

LINKEDIN

Profesionalek erabilitako plataforma bat da eta, horren bidez, lanean izandako esperientziak trukatzeko dira. Horrela, gure lana hobetu dezakegu. Kontuak pertsonalak dira, eta ez da beharrezkoa, alde aurretik, baimena izatea kontu berri bat sortzeko. (ikus Gidaren ondorengo atala: "Erabilera-aholkuak Jaurlaritzako langileriarentzat").

YOUTUBE

Plataforma honek aukera ematen die erabiltzaileei euren bideoak argitaratzeko, ikusteko eta trukatzeko. Oso egokia da ikus-entzunezko material informatiboa edo didaktikoa zabaltzeko. Adibidez, Jaurlaritzako Sailen eta Erakunde Autonomiadunen ekintzak. Halaber, "Irekia" proiektua osatzen du (ikus-entzunezko plataforma korporatiboa).

FLICKR

Interneten argazkiak argitaratzeko plataforma da. Beraz, argazkiak gordetzeko biltegia da. Horrela, "Argazki" izeneko banku ikonografikoa osatzen du.

Doaneko bertsio bat dago (hilero kargatzeko 100 MBeko muga du eta sar ditzakegun album kopurua ere murriztuta dago). Edukiera gehiago nahi badugu, Pro (Profesionala) izeneko bertsioa kontratatu beharko genuke. Kasu horretan, erakundeak (eskatzaileak) ordainduko luke.

SLIDESHARE

Hainbat elementu Interneten argitaratzeko aukera ematen digu: aurkezpenak, testu-dokumentuak, PDF fitxategiak eta bideo laburrak. Normalean, kontu korporatiboa erabiliko dugu.

DELICIOUS

Interneteko esteka sozialak gordetzeko aukera ematen duen zerbitzua da. Hau da, webgune interesgarrien edo edozein motatako dokumentuen helbideak (URL-ak) gordetzeko biltegia da. Nabigatzaileen "Gogokoenak" izeneko sistemaren erudia segitzen du. Horri esker sailka ditzakegu gordetako informazioa. Halaber, beste pertsona batzuekin ere truka ditzakegu.

Horretaz aparte, gida honek beste kontzeptu asko azaltzen ditu, esaterako: geokopapena¹⁴; blogak eta edukien kudeatzaileak. Horiek guztiak beharrezkoak dira arestian aipatutako tresnak ondo erabiltzeko. □

HIZTEGIA

¹³ **Eusko Jaurlaritzan euskararen erabilera normalizatzeke Plana (IV. aldia):** IV. aldiko plangintzaren helbururik nagusia hau da: Administrazio Orokorrean eta bere Erakunde Autonomiadunetan, hizkuntzen arteko berdintasuna lortzea; hau da, bere presentzia bermatzeaz gain, euskera lan-hizkuntza "normal" bihurtzea.

¹⁴ **Geokopapena:** Sistema honek adierazten du objektu mugikorren edo mugimenduan daudenen kokapen fisikoa. Sare sozialetan, geokopapena gero eta gehiago erabiltzen da, batik bat, marketin arloan: erabiltzailea non dagoen kontuan izanda, zerbitzu, eduki eta iragarki zehatz batzuk eskainiko zaizkio.

ALBOAN:

Euskal Administrazioen ordainketa-pasabidea: ordainketa mugikortasunean

Berrikuntza eta Administrazio Elektronikoko Zuzendaritza

Tecnimap2010 saria

“Ordainketa-pasabidearen helburua zen ordainketa ahalbidetzea, tresna mugikorrek erabiliz.”

Eusko Jaurlaritzaren “*Ordainketa-pasabidea*” 2001ean sortu zen Jaurlaritzak berak behar bat zuelako: ordainketa sartu behar zuen kudeatutako prozeduretan (presentzialak zein telematikoak izan). Ordainketa-pasabidea eraiki zenean, hasiera-hasieratik, **entitate anitzeko plataforma** gisa egin zen. Horri esker, plataformak, denbora aurrera joan ahala, aukera eman die euskal administrazio guztiei Internet bidez ordainketa telematikoak ezartzeko: Eusko Jaurlaritza; Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako udalerrriak; Foru Aldundiak; Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU-UPV); etab. Hori lortzeko, ordainketa-pasabideak hainbat akordio sinatu ditu Euskal Autonomia Erkidegoko (EAE) Finantza Erakunde esanguratsuenekin.

Akordio horiek aukera eman diete erakunde horien guztien bezeroei edozein tasa edo prezio publiko ordaintzeko eta, gainera, zamarik gabe eta konfidentzialtasun osoz. Hori posible da ordainketaren kudeaketa osoa Finantza Erakundearen webgunean egiten delako. Horrela, Administrazioak ez ditu kontuen edo kreditu-txartelen zenbakiak erabili behar. Hortaz, herritarrak ordainketa osoa osatzen du testuinguru ezagun batean: bere banka elektronikoa.

BESTE KOSKA BAT

2008ko urtarrilean, merkatuko teknologia mugikor berriek ordurako eskaintzen zituzten aukerak aprobetxatuz, erabaki zen zerbitzua garatzea, eta, gaur egun, “*Internet mugikorra*”, “*izapidetzea nonahi*” edo “*m-government*” deitutako zerbitzura jotzea. Beste modu batean esanda, helburua zen hainbat egoeratan, eta **tresna mugikorrek erabiliz, ordainketa ahalbidetzea**, adibidez: errepideetan izandako isunen ordainketa, portuetan egiten diren izapideak, liburuak saltzeko postu mugikorretan egindako salmentak, etab.

Sistema hori ondo funtzionatzen zuela egiaztatzeko, zenbait proba egin ziren “errepidean” Ertzaintzarekin. Kasu horretan, ordenagailu eramangarria instalatu zen, Internetarako sarbidea 3.5G zuena, Ertzaintzaren Trafiko Zerbitzuaren furgoneta batean. Horri esker, agenteek ordainketa-pasabidea eskuragarri izango zuten, eta, horrela, errepideko isunak kobratzeko aukera izango zuten. Proba batzuk egin ondoren, eta oniritzia jaso eta gero, gaur egun “*ordainketa-pasabide mugikorra*” izena duen sistema jaio zen.

NOLA FUNTZIONATZEN DU?

Ordainketa-pasabideak tresna eramangarriak ditu oinarri (PDak, telefono mugikorrek, ordenagailu guztiz eramangarriak, etab.), eta izapidea egiteko aukera ematen du, baita konektibitatea ez dagoenean edo oso txikia denean ere (“*ordainketa atzeratua*”).

Horrela, Ordainketa-pasabide mugikorrek handitzen du Ohiko Ordainketa-pasabideak eskaintzen zuen erabilera esparrua. Beraz, arlo berriak kontuan hartzen ditu, **non Administrazioa mugitzen baita zerbitzua gertatzen den lekura**. Orain arte, Administrazioak zerbitzu hori eskaintzen zuen bere bulegoetan, eta herritarrak jo behar zuen Administrazioa.

Alde teknikoei dagokienez, esan behar dugu zerbitzu berri horrek, ordainketa-pasabide mugikorrek, euskal administrazioen ordainketa-pasabidean oinarritzen dela, eta plataforma guztiz irekia dela: XML mezuak elkartrukatzen ditu http(s) protokoloa erabilita. Ildo horretatik jarraiki, ahalik eta gehien gutxitu da datuen transferentzia eta tresnan egin beharreko nabigazioa.

Ordainketa-pasabidea hainbat bezerotatik eta hainbat teknologiatan erabil dezakegu: .Net mahaigaineko aplikazioetatik Javan egindako

web-zerbitzari aplikazioetara, PHP, Python, etab. Gaur egun, ordainketa-pasabide mugikorrek ondorengo lau esparru teknologikotan funtzionatzen du: Windows XP, Windows Mobile, Google Android eta Blackberry.

Azkenik, esan behar dugu web interfazea eskuragarri dagoela euskaraz zein erdaraz. Halaber, paperezko ordain-agiriak izan daitezke elebidunak edo gaztelaniaz, edo euskaraz, edo ingelesez edo frantsesez.

HELBURUAK

Sistema berri honek herritarrei eskaini nahi die, alde batetik, **kanal anitzeko zerbitzuak**, eta, beste alde batetik, ahalik eta arreta hoberena ematea.

Egungo gailu mugikorrek ondorengo aukerak eskaintzen dizkigute:

- Zerbitzuaren **sarbideko norabidea** aldatzea. Orain arte, ohikoa zen herritarra administrazio bulegoetara joatea edozein izapidetze burutzeko. Sistema berri honekin, administrazioaren helburua da herritarrengana hurbiltzea eta dagokion zerbitzua beharrezkoa den tokian eskaintzea.

Izapidetze **prozedura erraztea** eta denbora laburtzea. Adibide moduan, esan dezakegu errepidean ezarritako isunaren ordainketa han bertan egiten bada, zigortze-prozeduraren izapidetzea nabarmen laburtzen dela, zeren jakinarazpenak, eskuz egindako zenbaketak, premiamendu bideak, eta abar. saihesten diren.

Proiektu honen ezaugarri garrantzitsu bat hauxe da: proiektua euskal Herri-administrazio berezko **baliabideekin** egin dela; eta ondorengo hauek izan dira: Berrikuntza eta Administrazio Elektronikoko Zuzendaritza (BAEZ); Informatika eta Telekomunikazio Zuzendaritza (ITZ),

Finantza erakundeak, etab. Horiek guztiek sakabanatutako sare bat osatuz lan egin dute. EJE, Eusko Jaurlaritzaren Informatika Elkarteak, izan da alde teknologikoa bultzatu duena.

ABANTAILAK

Laburbilduz, Ordainketa-pasabide mugikorrek eskaintzen digun abantailarik handiena da **edozein ordainketa edonon egitea** ahalbidetzen duela. Hau da, ordainketa egin behar den lekuan bertan.

Herri-administrazioak zerbitzu hobea eskaintzen du zerbitzu horri esker:

- Izapidetzea bertan bukatzeko aukera ematen du. Horrela, herritarrak geroago egin beharreko izapideak saihesten ditu (lekuz mugiaraztea, jakinarazpenak, premiamendubideak, etab.)
- Datuak eskuz sartzea saihesten da, sistema osoa integratuta baitago administrazioaren *back-end* sistemekin. Era horretan, ordainketa-mugikorra "*comodity*" bat da; hau da, edozein izapidetze egiteko saileko edozein aplikaziotatik erabil dezakegu azpiegitura, tresna mugikorrek erabilia.
- **Kobranta eraginkorragoa** da. Herritarrek bertan ordaintzea nahiago dutelako, laster ordaintzeagatik jaso dezaketen deskontuagatik, baldin badago; eta, horrela, espedienteaz ahaztu.

Herritarrak, berriz, ez du administrazio bidezko leihatilara joan behar.

"Ordainketa atzeratua" da sistema honen beste ezaugarri garrantzitsu bat. Aukera horrek ahalbidetzen die Ertzaintzako agenteei edozein egoeratan sistema erabiltzea, Ordainketa-pasabidearekin konektibitatea egon zein ez egon. Azken kasuan, ordainketa-mugikorraren aplikazioak gordeko ditu, aldi baterako, ordainketa multzoen xehetasunak, aukeratutako finantza erakundea eta kreditu- edota zortxartelaren zenbakia. Gero, konektibitatea berreskuratu bezain pronto, izapidea burutuko da. Horrela, adibidez, askotan gertatzen zen "autoen geldiketa" saihesten da.

Bukatu aurretik, esan behar dizuegu, Zaragozan egindako Tecnimap2010 ekitaldian, "Ordainketa-pasabide mugikorra"-k irabazi zuela Administrazio Elektronikoen zerbitzu hoberenaren **saria**, "Erkidego Autonomikoetako Administrazioak" atalean. □

Idoia Mendia, Justizia eta Herri-administrazio Sailaren sailburua, Tecnimap2010 sariaren entregatze ekitaldian, Zaragozan egindakoa.

[informazio gehiago]:

Informazio gehiago Ordainketa-pasabidea eta Ordainketa-pasabide mugikorrari buruz: www.testpago.euskadi.net

Bideoa; plataforma bakoitzari dagokion tresnak ikusteko, eta ordainketa-mugikorra nola egiten den: www.youtube.com

BERRI LABURRAK!!

41. zk.

2011ko martxoa

Metaposta

Pasa den otsailaren 19an, euskal herritarrei zuzendutako zerbitzu berria aurkeztu zen: Metaposta.

Zerbitzu honek Ipar Europako hainbat herrialdetan egindako ekimenen ildotik segitzen du, eta "Interneteko postontzia eta kutxa gotorra" izan nahi du. Han, edonork bere dokumentu pertsonalak gorde ahal izango ditu.

Zerbitzua doakoa da eta gune iraunkorra eta segurtasun handikoa eskaintzen digu, **dokumentu garrantzitsuak gordetzeko eta sailkatzeko**, hala nola: nominak, fakturak, tituluak, ziurtagiriak, aseguru polizak, medikuen azterketak, bermatze

METAPOSTA

teknikoak, kontratuak, eskriturak, lizentziak... Gainera, dokumentu horiek guztiak eskuragarri izango ditugu munduko edozein ordenagailutatik.

Sistema honek baditu azpimarratzekoak diren beste ezaugarri batzuk, adibidez: biltegian, dokumentuak nahi dugun moduan hauta eta sailka ditzakegu; eta, gainera, dokumentu horiek guztiak nahi ditugun pertsonekin parteka ditzakegu.

Halaber, Metapostak badu legezko froga-balioa Onartutako Sinadura Elektronikoaren Legeak eskaintzen dituen abantailak dituelako.

Alde teknikoari dagokionez, aipatzekoa da zerbitzu honetan **EJIEk**, Eusko Jaurlaritzaren Informatika Elkarteak, izan duen eginbearra. Elkarte horrek ahalbidetzen du Metapostaren funtzionamendu operatiboa, eta, horretarako, EJIEk ostatatzen eta eskaintzen ditu beharrezkoak diren baliabideak: azpiegitura-teknikoak zein segurtasun-azpiegiturak. Beraz, EJIEk ondorengo zerbitzuak eskaintzen ditu:

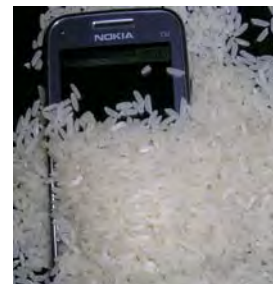
- Zerbitzurako sarbide kanalak
- Segurtasuna
- Komunikazioak, zerbitzu-interfazea eta Metapostaren integrazioa
- Operazioak, kudeaketa eta mantenimendua

Informazio gehiago, web honetan: www.metaposta.com

Nola berreskuratu bustita dagoen telefono bat

Noizbait telefono mugikorra bustitzen bazaigu, hona hemen berreskuratzeko aholku batzuk:

- ✓ Bateria kendu: horixe da egin beharreko lehendabiziko gauza. Halaber, komeni da SIM txartela ateratzea. Telefono mugikorra berreskuratu ezin badugu ere, baliteke txartelaren datuak berreskuratzea, beste telefono batean sartu eta gero.
- ✓ Telefonoa lehortu: adibidez, eskuoihal batez. Hau da, azaletik ahalik eta likido gehien kendu (bistan da)
- ✓ Hainbat egunetan, telefonoa lehortzen utzi: ekimen hori egiteko biderik hoberena da telefonoa arrozarekin guttiz estaltzea, **bai, arrozarekin**, eta bi astean, gutxienez, uztea. Arroza **higroskopikoa** da; alegia, ura erakartzeko ahalmena du, beraz, ura xurga dezake. Beste aukera bat da telefonoa berotzea, betiere kontu handiz, barruko gailuak urtu gabe, eta, hori bai, bateria kendu beharko diogu alde zurretik; bestela, asko berotzen bada, azidoa isuri dezake eta. Adibidez, ile-lehorgailua erabiltzea ez da oso gomendagarria. Haizagailu baten gainean kokatzea, berriz, bai, komenigarria izan daiteke.
- ✓ Beste aukera bat (aurrekoa ez bezain segurua) izan daiteke 95°ko alkoholarekin telefonoa bustitzea. Alkoholak ura kanporatzen du eta lurruntzen da arrastorik utzi gabe.

Mugikorraren gainean isuritako likidoa kafea edo edari freskagarria baldin bada edo itsasora erortzen bazaigu, orduan ia-ia ezinezkoa da berreskuratzea; gatz eta azukrearen arrastoak atzitzen zaizkio, eta, kasu horretan, baliteke aditu batek ur-destilatua edo alkohola erabiliz garbitzea.

Gure telefono mugikorra desmuntatzeko, interneten baditugu zenbait leku (adibidez, <http://www.ifixit.com>), non azaltzen baitigute nola desmuntatu eta nola konpondu behar diren gure gailuak.

www.ifixit.com

